SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 10. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 17 Maj 1909. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 29 Årg.

Erica Wedekind.

Under senare år har Kungl. teatern haft till gäster några af Tysklands förnämsta sångerskor. Sålunda presenterade sig här för första gången i maj 1904 fröken Geraldine Farrar från Berlin, som då lät höra sig som Margareta och Julia i Gounods operor, Violetta och Mimi, samt vid samma tid 1906 återkom och jämte ofvannämnda partier äfven sjöng Elisabeths i »Tannhäuser». Förstnämnda år i november fingo vi höra fru Fleischer-Edel från Hamburg, uppträdande här såsom Elisabeth, Elsa, Sieglinde i »Valkyrian» och grefvinnan i »Figaros bröllop». Senast, under förra året vid slutet af vårterminen fingo vi göra bekantskap med den då ännu i utlandet mindre bekanta sångerskan Frieda Hempel, som med ej mindre framgång än de förutnämnda sångerskorna gästade vår opera som Violetta, Nattens drottning, Fru Ström i »Muntra fruarna» och Gilda i »Rigoletto». Nu ha vi åter, och vi kunna säga ändtligen, emedan vi länge längtat därefter, fått välkomna den berömda tyska sångartisten Erica Wedekind, hvars utomordentliga talang särskildt som koloratursångerska, vid Dresdenoperan under flera år varit välbekant. I Köpenhamn har fru Wedekind nyligen entusiasmerat Kgl. operans publik i »Regementets dotter», hvilken opera gång på gång måste gifvas, ständigt för fulla hus, så att knappast tid blef öfrig för hennes uppträdande i någon annan.

Erica Wedekind, som fortfarande bär sitt fädernenamn, ehuru hon sedan flera år lär vara lycklig maka och moder, är född efter uppgift i musiklexikon omkr. 1872. Hon utbildade sig först till pianist men slog sedan om och ägnade sig åt sången samt utbildade sig däri för den berömda sånglärarinnan Aglaia Orgeni samt vid konservatoriet i Dresden. För femton år sedan erhöll hon engagement vid därvarande hofopera, där hon varit mycket firad för sin eminenta koloratursång och skördat stor framgång som Marie i »Regementets dotter», fru Fluth (Ström) i »Muntra fruarna i Windsor», Zerlina i »Don Juan», Greta i »Hans och Greta», Blonde i »Enleveringen» ur Seraljen, Rose Friquet i »Villars dragoner» m. fl. operor. Senast och helt nyss sjöng hon där i en ny enaktsopera »Zierpuppe», af Goetzl. Erica Wedekind har för öfrigt som opera- och konsertsångerska sedan 1894 företagit åtskilliga konstresor i Europa. I en musiktidning från tiden för hennes första uppträdande vid Dresdenoperan hette det om henne: »fröken Wedekind besitter en hög, i alla register egaliserad sopranstämma, hvilken i alla tonlägen är lika anslående och hvarje ton ansättes rent och säkert. Hon drillar med en virtuositet som i synnerhet vid pianissimo är rent af förbluffande. Hela kedjor af drillar bringar hon fram jemte perlande kromatiska löpningar, binder samman enskilda toner med fin smak och behärskar rösten mästerligt ifråga om crescendo och decrescendo samt tonens uthållande i det burna föredraget. Med hvilken fin uppfattning sjunger hon ej också romanser på sina konserter! Fröken Wedekind är en alltigenom konstnärligt anlagd sångerska och äfven i sin anspråkslöshet en förebild för sångerskor, hvilkas självförtroende är större än deras förmåga. Dresdens hofopera kan lyckönska sig till besittningen af en sådan koloratursångerska».

Erica Wedekind.

Om hennes familjeförhållanden lästes nyss i en af våra morgontidningar, Sv. D. Bl., följande uppgift. Hon och hennes man voro förlofvade i tio år, innan de gifte sig, båda äro de från Schweiz, där de lekt som barn tillsammans. När hon fick engagement vid Dresdenoperan lycka-

des hon utverka af den dåvarande vänlige konung Albert, att hennes fästman fick plats i Dresden, annars kunde de ej gifta sig! Han blef också utnämnd till finansråd i järnvägsministeriet, och när hon själf fick nog stor lön firades bröllopet.

Fru Wedekind är Kgl. sachsisk kammarsångerska och har hedrats med flera ordnar, däribland »Lippe'ska rosen» första klass, gifven henne efter en konsert i Detmold 1904 och som ej förut gifvits åt någon konstnär.

Fru Wedekind börjar sitt gästspel här som Marie i »Regementets dotter» och lär sedan komma att uppträda i »Mignon» och »Muntra fruarna», »Pajazzo» och »Nürnbergerdockan».

»Den blonda näktergalen», såsom man kallat henne i Tyskland, där man i afseende på hennes sångkonst jämfört henne med Adelina Patti och äfven med vår Sigrid Arnoldson, skall säkerligen här vinna stora sympatier och blifva väl emottagen.

Anton Rubinstein om Mendelssohn.

Under vintern 1888—89 behandlade Anton Rubinstein i Petersburg-konservatoriet under en cykel föredrag klaverets och pianots mästare och detta med illustrativa musikexempel, hvilka på det intressantaste och klaraste sätt förfullständigade föredragen. Snillrikt och synnerligen fängslande talade han särskildt efter Weber om Mendelssohn, som han tillerkände typisk originalitet. I hans verk, sade han, spårar man uppsving till något högre, och denna företeelse är af stort intresse i afseende på musiklitteraturen. Många kritiker behandla Mendelssohn med ringaktning. Detta är oberättigadt, om han också ej kommer i höjd med Beethoven, Bach, Schubert eller Schumann. Hsn skapade med sin »Midsommarnattsdröm» en ny art af musik, och Älfvornas scherzo blef en typ som lockade till efterföljd. Jag vill tillägga att Mendelssohn lade mycken vikt på formell skönhet, hvilket kan tillskrifvas den miljö, i hvilken han lefde, och hans grundliga klassiska uppfostran. Sålunda skref han ock på klassiskt bildadt sätt. Aldrig var han utsatt för sådana känsloutbrott, som föranledde romantikerna att till och med i det yttre framträda som genier och nonchalant drifva omkring på kaféer och gnata på hela världen. Han lefde däremot i den grekiska världen och kunde ej annat än vörda formen, som hos honom nästan blef manér. Då han började skrifva fugor, skref han ej så, som man spelade dem för 100 år sedan. Honom har man att tacka för att fugans allvar blef framhållet. Hade jag icke spelat Mendelssohn efter Weber utan efter Hertz, haden i kunnat förstå, hvarför han måste uppskattas så högt. Man nästan afgudade honom, och hans inflytande var ett faktiskt evenemang i musiken. Redan den tredje fugan visar att den Mendelssohnska fugan icke är skrifven i den Bach'ska stilen. De äga ej dess djup, dess lugn och upphöjdhet, utan de likna mera det Händelska manéret, lysande af glans och effekt; men det var för den tiden redan ett stort steg. Äfven i den fjärde dubbelfugan, H moll, saknas det lugn uti stämföringen, som man finner hos Bach. Den är enklare men ändock vacker. Äfven fämte, sjätte och sjunde äro klangfulla fugor med uppsving till stor och god stil, om än vi icke i dem kunna uppsöka Bachs heliga allvar och jämföra dem med hans fugor.

En egendomlighet hos Mendelssohn i afseende på hans tondiktning ligger i hans pianokompositioner, hvilka gjorde uppkomsten af en hel skola. Hvarken Bach eller Beethoven bildade skolor; Mendelssohn däremot, likasom Schumann, Chopin och Liszt hade sin skola, och ett af de verk som ledde till efterföljd, i sådant hänseende var Mendelssohns »Lieder ohne Worte.» För den tid då de uppstodo voro dessa tondikter af oerhörd betydelse. Salongerna genljudade vid den tiden mest af de vanligaste italienska operamotiven. Beethoven var redan förgäten, Bach likaså och Schubert obekant. Plötsligen uppdykade sådana kompositioner som »Lieder ohne Worte» i stället för den triviala variationsmusiken, och med tanke därpå lär man sig uppskatta deras värde.

Redan med sin första Lied i E-dur (början af 1:a häftet) åstadkom Mendelssohn en revolution, då publiken för första gången fick höra ett passande motiv. Samlingens 3:dje Lied med jagtstämningen (A dur), den intagande 7:de (Ess dur n:o 1 i andra häftet), och den vackra 17:de (A moll. n:o 5 i tredje häftet) den 22:dra med körsången och den 23:je i folkton (»Volkslied», A moll, båda i fjärde häftet) och de »Venetianska» gondolsångerna, n:o 6 i första och andra, n:o 5 i fämte häftet, kunna bl. a. påpekas såsom utmärkta. I dess »gondolsånger framanas bilden af Venedig, lagunerna, månskenet, stillheten och gondolernas framglidande. En annan vacker »Lied» i samma stil, ehuru ej tillhörande samlingen »Lieder ohne Worte» med dess efterskörd, supplementet 8:de häftet, är en i hans samlade verk förekommande »Gondellied». *) Hvad beträffar de båda s. k. »Frühlingslied» och »Spinnerlied» råder jag till att icke benämna dem så, emedan det ej var Mendelssohns afsikt. Den första af dessa är n:o 6 i femte häftet, den bekanta i A dur med förslagen; »Spinnerlied», Presto C dur, förekommer ofta under detta namn på konsertprogrammen (den enda nu för tiden som konsertnummer förekommande) och utgör n:o 34 i samlingen, eller n:o 4 i sjätte häftet. Lieden n:o 27, E moll, op. 62, n:o 3 i fämte häftet, blef af Moscheles instrumenterad och spelad i Leipzig vid Mendelssohns begrafning.

»Variations sérieuses» kallade Mendelssohn denna sin komposition, op. 54, antydande att dessa icke äro ytligt tekniska variationer, sådana som på hans tid hörde till tidssmaken.

Såsom tekniska kompositioner af Mendelssohn kunna betecknas Capriccio i fiss moll op. 5 och karaktärsstycket ur op. 7, en eterisk tondikt som kan liknas vid en älfvalek, Bekanta äro ock Scherzo i E moll, Fantasie i F moll och Scherzo capriccioso, hvars presto är en af Mendelssohns värdefullaste kompositioner,om icke måhända den allra värdefullaste af hans pianosaker. Den utmärker sig såväl genom form som genom originell karaktär. Lyrik, lidelse och munterhet uppdyka i den alltjämt och det af tvingande nödvändighet, icke såsom en obligatorisk beställning eller begäran af förläggaren.

Af Mendelssohns mångskiftande verk får man begrepp om hur betydande, hur konstnärlig och högst intressant han var. Ju mer hans tid, dess rent tekniska riktning dess eländiga variationer (Herz, Hünten etc.) tagas i betraktande, desto högre måste hans värde stiga och öfvertygelsen befästas, att man har honom att tacka för en konstens pånyttfödelse och förädling. Detta måste också Liszt ha funnit, som visserligen ej tillhörde Mendelssohns beundrare men i en kritisk essay öfver »Midsommarnattsdrömmen» började den med följande bekanta anekdot. »Då en gång Göthe och Beethoven spatserade tillsammans och den förstnämnde hade att besvara vördnadsfulla hälsningar från alla håll, vände han sig slutligen till den stora musikern med de orden: »Hur ansträngande och tråkigt är det icke att vara en berömdhet»! Hvarpå »Beethoven retad gaf till svar: »Vet ni så säkert att hälsningarna gällde er ensamt?» — »Detsamma, menade Liszt», kunde Mendelsson säga till Shakespear med hänseende till hans tonskapelse »Midsommarnattsdrömmen».

*) Denna jämte ett vackert »Klavierstück» och det utmärkta »Scherzo» i H moll äro intagna i det »Mendelssohn»-album, som till hans minne utgafs som musikbilaga till Sv. Musiktidning 1908 och som äfven finns att köpa särskildt.

Från Romas horisont.

IV.

P. S.

Den ej mindre artistiskt än ekonomiskt glänsande »Coréa-säsongen erhöll häromdagen, lika med förra årets,

en den värdigaste afslutning genom trenne konserter med Willem Mengelberg såsom dirigent; den första af dessa upptog kompositioner af *Brahms* samt förspelet till *Wagners* »Mästersångarne» och gralscenen i »Parsifal», första akten; den senare *Beethovens* första och nionde symfonier, båda i en under den öfverlägsna holländska maestrons ledning snart sagdt perfekt tolkning. Den förträffliga orkestern kommer att ytterligare, under Mascagnis ledning, gifva ett par konserter i Firenze. Af Italiens tre förnämsta operateatrar har »Costanzi» i år att uppvisa ett deficit af 70,000, »S. Carlo» och »La Scala» ett sådant af resp. 140,000 och 250,000 lire, hvadan utsikterna, i synnerhet för den sistnämnda äro allt annat än ljusa.

Roma 4 maj.

Anteros.

FÖLJETONG.

Lutspelerskan.

Nej, detta Amsterdam är då det tråkigaste näste, som Gud »skapat», utropade en promenerande, som flanerade utefter en af det nordiska Venezias kanaler en dimmig oktoberafton år 1691. Det var en helt ung man med intagande, intelligenta anletsdrag, bilden af en äkta sprätt på den tiden, men med spår af en viss vårdslöshet, som förrådde konstnären.

I nästa ögonblick blef den missnöjde förskräckt öfver sina egna ord, som ej skullè ha rekommenderat honom här, där han tämkte göra sin lycka; han såg sig omkring och log, ingen hade hört hans ord, måhända stennymfen i den närbelägna trädgården, och hon skall tiga.

Han skred vidare, då fick han höra ett ljuft smekande strängaspel, och sedan introduktionen var slutad, sjöng en skön, kvinlig stämma en italiansk visa till lutan.

Genast blef främlingen stående, lyssnade, skakade på hufvudet, lyssnade om igen, och då den sista tonen hade förklingat, klappade han i händerna och ropade högt bravo.

I trädgården låg ett litet hus med ett öppet af vildvinsrankor omslingradt galleri, som en ond ande tycktes ha fört hit från södern. Ut på detta galleri kom just nu en äkta holländsk kvinnogestalt, en ung, starkt bygd flicka med ett friskt, rundt ansikte, infattadt i rikt ljust hår. Hon hade ett långt släp af hvitt siden och en bekväm tröja af högrödt siden med hvitt pälsverk, I sin högra hand höll hon lutan, under det hennes kvicka, bruna ögon sökte konstkännaren, hvars händer och läppar hade slösat så ljudligt bifall på henne.

Denne tog af sig hatten och ville just tilltala henne, då hon hastigt lade fingret på munnen och försvann i huset.

Främlingen gick in på närmaste värdshus och nedkastade här hastigt en täck, italiensk kärleksvisa, med text och musik af egen komposition, på ett ark papper och vände sedan tillbaka till det ensamma huset för att med tillhjälp af en sten slunga detta originella kärleksbref in på det öppna galleriet. Sedan grep han skyndsamt till flykten.

Följande morgon inhemtade han underrättelser. Huset tillhörde den berömde målaren Pieter van Slingeland och den unga sångerskan var Jakobäa Hinvens, hans systerdotter, som tjänade honom till modell för hans små kabinettstycken. Det var hon som han hvar gång trollade fram på duken, allt jämt i hennes sidenrob och pälskofta, än lekande med en papegoja, än plockande en drufva eller försjunken i betraktandet af sin granna drägt.

När främlingen åter smög omkring trädgårdsmuren på aftonen, visade Jakobäa sig på galleriet och gaf honom en vink. Han klättrade hastigt upp på den låga muren, hoppade ned på andra sidan, och då den behagliga flickan kom ned för trapporna, låg han redan ridderligt för hennes fötter.

»Jag ber, min herre, inga dårskaper», började Jakobäa.

»Det är svårt att hålla sig förnuftig öga mot öga med er», svarade främlingen och steg upp samt förde den holländska Venus' hvita hand vördnadsfullt till sina läppar, hvarpå han presenterade sig som musikern Reinhard Keiser från Leipzig, hvilken redan hade väckt kännares uppmärksamhet genom åtskilliga små musikstycken, ehuru han ej var mer än nyss fyllda aderton år.

»Så mycket jag än fröjdar mig öfver att lära känna en Apollos lärjunge», sade den blonda skönheten, »ty äfven jag älskar musiken lidelsefullt, så måste ni dock afstå ifrån att se mig vidare. Min morbror bevakar mig strängt, han skulle genast jaga bort mig, om han finge några misstankar om att jag känner gud Amor ej blott från hans taflor. Hvad skulle jag, en stackars fader- och moderlös flicka utan all förmögenhet, då ta mig till?»

»Följa er genius», svarade Keiser.

»Det vore nog bra, men är tyvärr ej utförbart», svarade Jakobäa sorgset.

»Vi skola se till», utropade den käcke musikern, »först och främst blir ni ej så lätt kvitt mig,. Mäster Slingeland skall själf föreställa mig för er i morgon.»

Trallande en italiensk visa hoppade Keiser åter öfver trädgårdsmuren och ilade därifrån.

Jakobäa blef ej litet öfverraskad, när hennes morbror följande förmiddag ropade henne till sig i atelieren och föreställde henne Kaiser som sin nye lärjunga.

»Tag plats här med din luta på armen sådan du går och står», sade konstnären, »och ni herr Keiser skall måla af flickan så godt ni kan. Jag vill framför allt se om ni har talang.»

Jakobäa tog plats i en snidad länstol bredvid ett bord, på hvilket stod en korg med frukt, drog upp fötterna på en pall och lade lutan i knäet allt efter Slingelands föreskrift, hvarpå Keiser oförskräckt grep sig an med att måla.

Sedan han hade rasat en stund på duken med pensel och färger, skakade mästaren på hufvudet, ställde fram en ny duk och började själf måla.

»Se, hur jag gör», sade han, »se på, ställ er bakom mig och blicka lika ofta på modellen som på duken.»

Keiser lydde. Hans blickar hängde nästan uteslutande fast vid den hänförande flickan, hvilken hade all möda i världen att behärska sig så pass, att det skalkaktiga leende, som lekte kring hennes fylliga röda läppar ej öfvergick i ett högt skratt.

Så gick dag efter dag; först arbetade Keiser på sin bild, sedan målade mästaren på sin, tills båda blefvo färdiga med sina uppgifter.

Slingeland ställde sig nu framför staffliet och betraktade uppmärksamt Keisers verk, därpå började han skratta.

»Nej, min käre herre», sade han, »för målning har ni ej någon talang, ej den ringaste. Håret ser ut som halm, armarna likna tvänne ostar och lutan kunde man lika gärna ta för en kurbits. Nej, nej, slå det ur hågen.»

Samtidigt hade Keiser blifvit stående hänryckt framför Slingelands kabinettstycke, som denne hade döpt till »Damen med lutan». Det var i själfva verket natur, återgifven med fulländad konst. Ja, det var Slingelands fina pensel, hans klara guldton, hela hans förnäma talangs tjusning låg öfver bilden.

»Ni har rätt», sade Keiser, »jag är ej någon målare, men kanhända är jag något annat. Hör på.» Han satte sig till det lilla klaveret, preludierade och började sedan spela en af sina täcka kompositioner. Mäster Slingeland hörde på med hakan stödd i handen, nickade för sig själf, lyssnade igen och utropade ändtligen; »Ja det tycker jag bättre om. Af hvem är det stycket?»

»Af mig.»

»Af er?» Slingeland steg upp och lade handen på den unge mannens axel. »Då ligger det en musiker i er, som kommer att låta tala om sig.»

Keiser, hvars fåfänga var lätt smickrad, bugade sig öfverlycklig.

Den unge musikern umgicks nu i den gamle Slingelands hus, utan att denne anade något ondt däri. Under det Jakobäa satt för morbrodern till

åtskilliga små kostliga kabinettsstycken såsom »Brefskrifverskan», »Damen framför spegeln» och »Blomsterväninnan», spelade Keiser på klaveret och föredrog sina allra täckaste visor. Mången gång sjöngo också han och Jakobäa till lutan.

Den unge musikern komponerade då sin opera »Adonis». Han meddelade mästaren och hans systerdotter stycke för stycke, alltsom det uppstod, och när han någon gång var så lycklig att finna Jakobäa ensam i trädgården, förklarade han henne på sitt entusiastiska vis, att hon var den gudinna, som hade inspirerat honom detta verk, var hans Venus.

Jakobäa ryckte föraktligt på axlarne. »Jag kan ej hindra er att hänga fast vid edra inbillningar», svarade hon, »men akta er blott att min morbror ej illa upptar er inspiration.»

»Då jag säger min Venus», fortfor Keiser obekymrad om flickans varning, »så fattar jag det i dubbel betydelse. Först och främst älskar jag er, Jakobäa.»

»Det tror ni inte själf.»

»Jo visst, och för det andra skall ni bli den första, ni ensamt, som sjunger Venus på teatern.»

»Fantast!»

»Det vore ett brott, om ni för alltid skulle begrafva er härliga röst på Slingelands atelier», fortfor musikern, »jag medger att ni mycket väl fyller er plats såsom en målares ideal, men ni är framför allt skapt till an musikers sånggudinna, till min sånggudinna.»

(Forts.)

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

Maj 6 Puccini: *Bohème* (Rodolphe: hr Ellison von Hoose, 1:a gästupptr).
8 Verdi: *Aida* (Radames: hr von Hoose, gäst).
9 Giordano: *André Chenier*.
10, 12, 16 Wagner: *Mästersångarne i Nürnberg* (Eva, Magdalena: frkn. Larsén, Edström; Walter v. Stoltzing: hr Menzinsky, gäst; Hans Sachs: hr C. Lejdström, gäst, 12/8 hr Wallgren; Beckmesser, Pogner, Kothner, David: hrr Oscàr, Svedelius, Stiebel, Malm; Vogelgesang, Nachtigall, Zorn, Eislinger, Moser, Ortel, Schwartz, Foltz: hrr Lennartson, Grafström, O. Strandberg, Ericson, M. Strandberg, Mandahl, Sjöberg, Nygren).
11 Bizet: *Carmen* (Escamillo: hr Herou, fortf. deb.).
14 Gounod: *Faust* (Faust: hr von Hoose, gäst).
15 Adam: *Konung för en dag*.
17 Donizetti: *Regementets dotter* (Marie: fru Erica Wedekind, 1:a gästupptr.; balett: *Dockfeen*).

Vetenskapsakademien.

Maj 7 Konsert af frk. Lisa Appelbom. Biträdande: frk. Elin Linnander, hrr Göran Lindstedt, Adrian Dahl, ackomp.
14 Soaré af frk. Elin Linnander. Biträdande: hr T. Lennartson.
17 Romansafton af fru Bergliot och hr John Husberg. Biträdande: frk. Märtha Ohlson.

Under denna månad har i afseende på operan gästspelen därstädes ådragit sig största uppmärksamheten. En »homo novus» på dess scen har varit den amerikanskt-holländske tenorsångaren von Hoose, som emellertid ej motsvarat den berömmande reklamen från konsertuppträdandet i Tyskland. Epitetet »ung», enligt en oss meddelad uppgift, tycks ej kunna tilläggas honom. Däremot besitter han en ganska mäktig stämma, som berättigar till titeln »hjältetenor», och denna är ej utan behag, särdeles i höjdläget, hvarjämte intonationen vanligen är god. En viss nedåkning på de höga tonerna verkar mindre behaglig. Att han först på senaste tiden egnat sig åt scenisk sång, märkes väl på hans föga utvecklade dramatiska förmåga, hvilket särdeles märktes vid hans första uppträdande som Rodolpe i »Bohème». Bättre lyckades hans spel som Radames, och hans aria i första akten sjöngs med en bravur, som gjorde honom förtjänt af det bifall han med den vann.

Herr Menzinsky har fortfarande åtnjutit publikens stora bevågenhet, ej minst såsom Walter Stoltzing i »Mästersångarne». Prissången i sista akten tyckes oss skola vinna på långsammare tempo och mera känsla i uttrycket. I detta Wagners stora, om ock något långdragna mästerverk fick man nu ock såsom gäst höra hr Carl Lejdström, som för sju år sedan med så stor framgång uppträdde i Sachs' roll. Hans vackra stämma och smakfulla sång samt vinnande framställning af den godmodige hedersmannen, skalden skomakaren Hans Sachs, gjorde ock nu bästa verkan, ehuru rösten ej framträdde med samma kraft som förr. Vid påföljande föreställning af operan sjöng hr Wallgren för första gången Sachs och vann med sin mäktiga stämma stort bifall. Ny i Evas parti var denna gång fröken Larsén, som gaf en älsklig bild af ungmön och sjöng vackert, ehuru rösten stundom ej trängde nog fram i följd af för starkt orkesterackompanjemang, något som i allmänhet nu för tiden kan med skäl klandras.

»Mästersångarne» kunde för två år sedan fira sitt 20-års jubileum på vår operascen, där pjäsen först gafs 2 april 1887. Eva och Magdalena utfördes då af fröken Ek och fru Wilh. Strandberg (sedan af fröken Wellander); Stoltzing, Sachs och Pogner, af hrr Ödmann, Lundquist och H. Strömberg; Beckmesser, David och Kothner af herr Rob. Ohlson, Bratbost och Söderman. Foltz återgafs då som nu af hr Nygren, och hr Grafström var ock med vid premiären i nattväktarens roll.

Beträffande konserter kunna vi ej yttra oss om fröken Appelboms, som vi ej inviterats att taga notis om, och de öfriga kunna först i nästa nummer omnämnas.

Konsertrevy. Aulin-kvartetten hade på sin sista säsongkonsert svällt ut till en oktetti sista numret med biträde af sådana krafter som prof. Neruda och hofkapellm. Nordqvist samt violinisterna Rich. Ohlson och Fritz Ahlberg, medverkande i den till hedrande af Mendelssohns minne utförda stråkoktetten, Ess-dur op. 20, af denna mästare. Ett ypperligare ensemblespel än som i den bjöds får man väl sällan höra, och själfva kompositionen i melodisk klassisk form erbjuder en lugn och ädel njutning. Soarén inleddes med Haydns lefnadsglada stråkkvartet, C-dur, op. 74 n:o 1 — äfven den troligen vald med anledning af tonsättarens snart inträffande hundraåriga dödsdag. Mellannumret utgjorde en intressant nyhet, pianokvintett af en hittills här obekant finsk tonsättare, Erik Furuhjelm. Hvar och en af dess särskilda delar: Allegro, Andante, Scherzo, Allegro appassionate, ådagalade en frisk inspiration med solida studier till grundval. Det är en originell, klangskön komposition utan extravagant disharmoniskt effektsökeri i nutidsstil, en egendomlighet var den stundom förekommande abrupta satsbildningen. Vid flygeln medverkade en för oss ny pianist, frk. Maria Samuelson, som artistiskt och smakfullt utförde pianopartiet; endast väl mycket användande af pedalen kunde anmärkas mot hennes spel. Hvarje af soarèns nummer väckte stort bifall och framropningarna af de medverkande vid dess slut tycktes aldrig vilja upphöra. Hr Aulin, kvartettens primus och skapare, och som nu säges skola flytta sin verksamhet till Göteborg, var särskildt föremål för stor hyllning. Om han ej mottog dem med glad min, kunde han ha skäl därtill, emedan hans utmärkta kvartett, skamligt nog för vår hufvudstad, hvad frekvensen beträffar rönt mindre framgång än den förtjänt.

Bellmanskörens vårkonsert, »Skapelsen», i Östermalmskyrkan, K. F. U. M:s körkonsert och den af sällskapet »Sjung, sjung» ha vi ej blifvit inviterade att taga notis om.

Musikföreningens sista konsert, med andligt program ägde rum, som vanligt under prof. Nerudas ledning, i Gustaf Vasa-kyrkan. Program och medverkande äro här ofvan anförda; dettas nummer utfördes här för första gången. Först bland dessa stod »Stabat mater» af Pergolese (1710—1736) komponeradt ursprungligen för sopran och alt med stråkkvartett och orgel strax före tonsättarens död. I all sin enkelhet utmärker det sig för religiös stämning och vacker ehuru något enformig musik. Bachs därpå följande

kantat gjorde med sin kraftigare kontrapunktiska stil ett mäktigare intryck i sitt arrangement af Max Reger, som ju ock är känd som orgelkomponist. Tredje numret, Mendelssohns »Ave Maria» ur motetten op. 23 inledde en mera modern afdelning med sin melodiska karaktär och slutnumren Bruckners »Antifon», vexelsång mellan kör och orgel, samt »Graduale» för kör och orgel gåfvo prof på dennes egendomliga, stundom djärft harmoniska tondiktning. Samtliga nummer utfördes från orgelläktaren, och af solisterna gjorde sig särskildt hr Fahlman bemärkt för sin vackra stämma.

Fröken Samuelson med hvars pianistiska talang man först gjorde bekantskap på Aulinkvartettens sista soaré, skördade rikt bifall på sin ej särdeles talrikt besökta konsert i Vetenskapsakademien. Hennes pianonummer på programmet utgjordes af Brahms: Rapsodie, G-moll, och Intermezzo, Ess-dur; Scarlatti-Tausig: Capriccio; Chopin: Berceuse, Polonaise, Ass dur; M. Reger: Zwei Humoresken, Sinding: Im Volkston, Listz: Tarantella aus »Venezia e Napoli». Särdeles den sistnämnda ådagalade hennes stora tekniska utbildning. Med ett kraftigt och äfven mjukt poetiskt anslag förenar fröken S. rytmiskt uttrycksfullt föredrag. Hon har under några år studerat vid Leipzig konservatoriet och med framgång sedan konserterat i Tyskland. Programmet utfylldes med sånger af hr Jackson Norris (i st. f. löjtnant Elfgren, som fått förhinder). Med sånger af Brahms, Järnefelt och Körling tillvann sig äfven han publikens bifall, väl ackompanjerad af dir. Patrik Vretblad.

Den unge violinisten Fritz Ahlberg, som, utgången från konservatoriet gjort studier i utlandet, vann mycket erkännande på sin konsert i Musikaliska akademien d. 28:de april. Med vacker om än icke synnerligen stark tonbildning förenar han en rätt betydande teknik, som han särskildt ådagalade i Brahms mera sällan spelade 3:e violinkonsert, D-moll, op. 58. Hans program upptog dessutom sonat af Sjögren och Aulins »Midsommardans». Fru M. Högberg medverkade med sånger af Sjögren, Sibelius och Järnefelt till ackompanjemang af fröken Märtha Ohlson.

Populärkonserter. »Borgarskolans serier» ha fortsatt äfven i år med sina musikaftnar, fortfarande i Viktoriasalen, men afslutades, såsom förut nämnts, d. 24 mars med en åt Josef Haydn ägnad afton i Musikaliska akademien. En till Mendelssohns minne ägnad sådan, d. 3 febr., — 100 årsdagen af hans födelse — ha vi äfven omnämnt. För öfrigt kunna omnämnas, af under året gifna, en *Sjögren*-afton, en *Beethoven*-afton, en *Mozart*-afton, en *Hallén-Åkerbergs* afton, med kompositioner af dessa tonsättare; vidare en *Svensk* afton, en *Tysk* afton en *Värmlands*-afton med sång- och deklamationsnummer af i Värmland födda diktare. Inledande föredrag, mest af dr Valentin, som ock biträdt med pianoackompanjemang, samt dr Ruben Berg ha förekommit. Af medveckande har, sällsynt numera, fru Carolina Östberg uppträdt på den tyska musikafton med Agathas aria ur »Friskytten» och Elisabeths hälsningssång ur »Tannhäuser». Af sångerskor ha för öfrigt biträdt: fruar D. Möller, M. Högberg af sångarne hrr N. Fahlman, E. Elfgren och John Husberg, af violinister: hrr L. Zetterqvist, G. Molander och Fritz Ahlberg, af pianister, frökn. Märtha Ohlson, Aurora Molander, hrr Edvin Svensson, Gunnar Ahlberg. En musikafton, tillhörande »Folkkonsertförbundets serier», i samband med »Borgarskolans» gafs d. 31 jan. i samma lokal, då programmet upptog sonat för violin och piano af Schumann, A-moll, (hrr Zetterquist och Fr. Ahlberg) Romans af Beethoven för violin och piano (desamma) samt sånger af Mozart, Beethoven, A. F. Lindblad, Stenhammar, Söderman och Hallén, utförda af frök. Gerda Munck och hr N. Fahlman. Dr. Valentin ackompanjerade äfven denna afton.

»Populärkonsertförbundet», som fortsatt de af hr Axel Hansson under ett par år gifna »populära konserterna», dels i lokal vid Bryggaregatan, dels i Vetenskapsakademien, började, såsom vi förut omtalat, sina konserter i sistnämnda lokal den den 10 januari, fortfarande under hr Hanssons ledning, och afslutades d. 25 april med en recett för honom, som sedan lär vara engagerad vid Salmsons operettsällskap, hvilket nästa säsong tager Östermalmsteatern i besittning. Konserterna ha ägt rum på söndagsaftnar, d. 4 april till firande af Otto Lindblads minne med anledning af hans födelse, för 100 år sedan, då konserten började med ett inledningsföredrag af dr Sven Söderman och programmet upptog endast kompositioner af Lindblad: solosånger, utförda af fru Svea Hansson och hr Carl Richter samt sångkvartetter af hrr F. Paulsson, G. Wennmann, O. Edberg, W. Jansson. Ackompanjatör på denna liksom de andra konserterna har varit dir. Adrian Dahl. Medverkande vid dessa konserter ha varit följande personer. Sångerskor: fruar Signe Stanzén-Lindeberg, Anna Sandberg, Mally Högberg, fröknar Elin Linnander, Judith Hörndahl, Lisa Appelbom, A. Hammarstedt, Lilly Campbell; sångare: hrr John Husberg, Hugo Wahlfordt, Göran Lindstedt, Carl Richter, Nils Fahlman, Karl Kristersén samt »Glunt»-sångarne O. Edberg och G. Wennman. Violinnummer ha utförts af fru Gerda Andersson, frk. Agnes Holmström, hr E. Moreschi; fru Anna Lang har medverkat som harpist. Dessutom har deklamationsnummer presterats af hrr Karl Nygren, dr E. Bergman (Dan) och ingeniör Hugo Duhs. Denna personalförteckning är uppgjord efter program för 13 konserter och torde sålunda kunna tillökas. Att redogöra för programmens innehåll skulle blifva både för vidlyftigt och ofullständigt, likasom utförandet ej kan omnämnas, då det ej beredts denna tidnings musikanmälare tillfälle att bevista någon af konserterna.

För åtskilliga populära välgörenhetskonserter under året kunna vi icke redogöra.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kungl. teatern. Detta spelår kommer, efter hvad nu är bestämdt, att sluta med denna månads utgång.

Musikaliska akademien firar sin högtidsdag den 17 maj, hvarom vi kunna närmare meddela först i nästföljande nummer.

Hr och fru Oscars Amerikaturné. Operasångerskan fru Anna Hellström-Oscàr och hr Martin Oscàr komma att börja sin Amerika-turné med en konsert i Carnegie Hall i Newyork den 13 juni. De skola sjunga i Worcester den 17, i Moline den 22, i Chicago den 24, i Rockford den 26, i S:t Peter den 28 och i Minneapolis den 30 juni. Under juli komma konserter att ges i Sioux City, Omaha, Kansas City, Denver och så vidare. Sångarfesten i Seattle börjar med konsert den 30 juli och fortsättes med en andra konsert i Tacoma den 31 juli. Det stora afslutningsnumret blir svenskarnas dag på Seattle-utställningen, hvilken firas med festligheter och konsert den 3 augusti. Omedelbart därefter anträda makarna Oscàr hemresan till Sverige.

Musikstipendier. Regeringen har på Musikaliska akademiens förslag tilldelat musikidkarna Gustaf Bengtsson och Algot Haqvinius hvardera ett stipendium å 1,000 kr. årligen, att innehas under två år, samt förunnat belöningar å 1,000 kr. hvardera åt tonsättarna Hugo Alfvén, Andréas Hallén och Emil Sjögren.

Musikuppvisningar med elever i frök. Sigrid Carlheim-Gyllenskölds Musikinstitut ha nyligen ägt rum i Vetenskapsakademien och genom elevernas goda spel gifvit nytt intyg om denna musikskolas framstående beskaffenhet.

Nya filharmoniska sällskapet gifver sin andra abonnementskonsert d. 21 maj. Om programmet ha vi förut nämnt.

Musik på Skansen utfördes 1 maj af militärmusikkårer härstädes som med »Finska rytteriets marsch» inledde de fosterländska talen under ledning af musikdirektörerna E. Hessler, E. Högberg, O. Trobäck och H. Uppström. Jämte körsånger af Josephson, O. Lindblad, Geijer, prins Gustaf och Wennerberg utförde militärmusiken Alfvéns »Festspel» och »Midsommarvaka» samt ackompanjerade till hans unisont sjungna »Fosterlandspsalm». Vid alla tre talarestolarne sjöngs dessutom unisont »Du gamla du fria».

Musik vid utställningen i sommar, däribland af tyska stora sångkörer, torde vi kunna i nästa nummer få omnämna.

Kristina Nilsson, grefvinnan de Casa Miranda, har å sin villa i Mentone en längre tid varit sängliggande sjuk i njurlidande men hoppas om en månad få resa till hembygden, där hon att börja med kommer att vistas hos sin brorson, häradshöfding Nilsson på Gårdsby.

Upsala. En storartad spelmanstäflan af allmogevirtuoser på fiol och nyckelharpa har ägt rum här under början af maj. För den i många delar intressanta täflan sakna vi nu utrymme till närmare redogörelse.

Till föreståndare för allmänna sången har, under hr Hedenblads sjukdom, utsetts hr Åkerlindh, bosatt i Nordamerika men för närvarande på besök i hemlandet.

Göteborg. Fortsättningen af vår redogörelse för musiklifvet i rikets andra stad börjar med d. 4 april. Under den månaden har å Stora teatern Axel Hultmans sällskap af pjeser med musik uppfört »Vermländingarne» och »Niniche». Konserterna ha hufvudsakligen utgjorts af Orkesterföreningens i konserthuset, under hr Stenhammars ledning de allra flesta. Dess symfonikonsert d. 7 april gafs under hr Tor Aulins direktion med biträde af prof. Henri Marteau. Programmet upptog 1. Beethoven: Trippelkonsert för violin, violoncell och piano, C-dur op. 56 (hrr Marteau, Cords, Stenhammar) 2. Aulin: Violinkonsert, N:o 3, C-moll op. 14 (hr Marteau) 3. Aulin: »Mäster Olof»-suite för orkester, efter Aug. Strindbergs dram, innehållande: a) Reformatorn, b) Husfrun och barnet, c) I Storkyrkan, d) Margaretas död, e) Festen vid Norreport. I parentes må nämnas att denna »suite» (»Meister Olof») är utkommen i orkesterpartitur och stämmor hos J. H. Zimmerman i Leipzig (Partitur 16 mark, stämmor 24 mk.) samt är att förvänta i klaverutdrag.

Båda påskdagarna, d. 11 och 12 april gåfvos af Ork. Föreningen »populära konserter». Påskdagens hade följande program: 1. Ditters von Dittersdorf: Symfoni, C-dur; 2. Haydn: Aria ur »Skapelsen» (frk. Karin Lindholm); 3. Weber: uvertyr till »Oberon»; 4. Sibelius: Vals triste ur musik till »Kuolema»; 5. Sibelius »Lämminkäinen drager hemåt», legend op. 22 N:o 4.; annandagens program: Mozart: 1. uvertyr till »Figaros bröllop», 2. aria ur samma opera (fru Mally Högberg); 3. Rameau: balettsuite, arr. af Felix Mottl; 4. Fr. Berwald: uvertyr till »Ertrella di Soria»; 5. sånger af Peterson Berger och Sjögren; 6. Sjögren: Festpolonäs.

Symfonikonserten d. 14 april dirigerades af dir. Olallo Morales och hade pianisten frök. Aurora Molander till solist. Programmet upptog: 1. Brahms: Symfoni N:o 4 E-moll, op. 98; Adolf Wiklund: pianokonsert, E-moll, op. 10; 3. Wagner: förspel till »Mästersångarne». Vid symfonikonserten d. 21 utfördes: 1. Beethoven: uvertyr till »Egmont», 2. Mozart: Konsertant symfoni för violin och viola (hrr H. Rittmeister och H. Meyer); 3. Schumann: Symfoni. D-moll. Säsongens sista symfonikonsert en vecka senare hade till solister löjtn. Erik Elfgren och konsertmästare Jul. Ruthström. Programmet upptog: 1. Beethoven: Symfoni N:o 2 D-dur; 2 sånger, »Florez och Blanzeflor af Peterson-Berger, »Gamla gastar» af Bror Beckman; 3. Sibelius: violinkonsert, D-moll op. 47. Populärkonserten d. 18 april hade till program: 1. Mendelssohn: ur »Midsommarnattsdrömmen» uvertyr, scherzo, intermezzo, nocturne, bröllopsmarsch; 2. Glinka: »Kamarinskaja», fantasi öfver ryska folkvisor; 3. M. Bruch: »Kol nidrei», för violoncell (hr Cords); 4. Beethoven: »Leonora»-uvertyr N:o 3. Vid sista populärkonserten, en vecka senare, utfördes: 1. Haydn: Symfoni, N:o 9 C-moll; 2. Söderman: uvertyr till »Orleanska jungfrun»; 3. Mann: konsertstycke för klarinett (hr M. Hofmester) och orkester; 4. Grieg: Peer Gynt-suite N:o 1.

D. 19 april gafs en »afskedskonsert» af fru Clary Morales med biträde af konsertm. Ruthström. Den 23 gaf hr Wilh. Stenhammar en konsert, biträdd af hr O. Morales som dirigent och Orkesterföreningen, då han utförde båda sina pianokonserter. D. 22 april gaf Göta P. B:s sångkör konsert i Konserthuset. En musikafton gafs i Vasakyrkan d. 27 april af dir. Fr. Hjort, och en pianist Carl Gunér gaf d. 3 maj konsert med biträde af violinisten Carl Bredberg, då programmet upptog sonater för violin och piano af Beethoven och Grieg samt flera solonummer för piano af Chopin och Moszkowski.

Från våra grannland.

Köpenhamn. April 1—Maj 10. Kungl. teatern har under denna tid af pjeser med musik uppfört »Bohème», »Liden Kirsten», »Orfeus och Eurydike», »Bajadser», »La traviata», »Faust», »Lohengrin», »Trubaduren», »Carmen», »På Sicilien», »Elverhöj», »Livjægerne på Amager» samt Nibelungenringen: »Rhenguldet», »Valkyrian», »Sigfrid» och »Ragnarök». Dessutom baletten »Napoli» och melodramen »Guldhornene». — Den nya teatern har ihållande uppfört »Dollarprinsessan» och Casino »Läderlappen» (»Flagermusen») till truppens Helsingforsresa. Sedan, från 1 maj har, som bekant, Oscarsteaterns operettsällskap tagit teatern i besittning och hittills uppfört »Boccaccio» (med fru Jungstedt), »Tiggarstudenten» och »Konstnärslif» (»La petite Bohème»).

Konserterna florerade här ännu under april, och förnämligast bland dem kan räknas Cæciliaföreningens d. 5 och 7 med uppförande af Bachs »Johannespassion». Solister i densamma voro fru Schimmelkiœr-Larsen samt operasångarne Agerskov och Helge Nissen samt hr Schœnberg. Den 2 april gafs en Kammarmusik-konsert af Dagmar Bendix med biträde af hrr Georg och Ernst Hoeberg efter följande program: 1. Mendelssohn pianotrio, D-moll; 2. Chopin: Ballade, Nocturne, Preludium; 3. Tschaikowsky: pianotrio, A-moll. D. 13 april konserterade violinisten Max Schlüter, biträdd af pianisten Paul Schlüter. Dagen därpå gafs en dansk trioafton af hrr Roger Henriksen, Olof Björvig och Emil Bruun med kompositioner af L. Glass, Lange-Müller och Bendix. Dansk Kammarmusikförening har gifvit två konserter, d. 6 april, då programmet upptog: Sonat F-dur af Beethoven för violin och piano samt Sjögrens i E-moll för samma instrument samt sånger; den 14 med violinsonat af Nardini; kvartett, D-moll af Dvorák och sånger på programmet. D. 17 gaf Marke-kvartetten sin 2:a abonnemangskonsert; program ej tillkännagifvet. Dansk Konsertförening, med syfte att framföra dansk, speciellt ny musik, konserterade d. 19 april, hvarvid utfördes: 1 Lange-Müller: uvertyr till »Tove»; 2 Hakon Börresen: violinkonsert; 3 G. Helsted: »Vårt land» för soli, kör och orkester, (1:a gång.) medverkande voro frök. Breuning-Storm, fruar Dagny Grunert och Schimmelkiœr Larsen samt hrr A. Wang-Holm och E. Krogh. D. 20 konserterad Margarete Boye-Jensen med biträde af hr Ax. Gade och pianisten Olof Jensen. En »amerikansk» konsert gafs d. 29 april af Ellison van Hoose, altsångerskan miss Souvereign och pianovirtuosen miss Florizel Huebner. Sista april gafs konsert af kammarmusikföreningen. Programmet upptog 1. Ph. Em. Bach: stråkkvartett, 2. Francesco Chabran: violinsonat, 3. J. S. Bach konsert för 2 violiner, 2 flöjter med »Concerto grosso» och »basso continuo».

Kristiania. April 1—Maj 8. På Nationalteatern har fröken Bryhn fortfarande gästat som Carmen och d. 22

april uppfördes här för första gången Puccinis »Madame Butterfly» med fru Cally Monrad i titelrollen, Kaja Hansen som Suzuki; Linkerton utfördes af hr Hagman, Sharpless af hr Rode. Centralteatern har af pjeser med musik uppfört »Mannen med de tre koner» och »Flagermusen» (»Läderlappen»). Konsert gafs här d. 24 april af fru Ruth Hollstén-Holm, biträdd af pianisten Brandt-Rantzau. Detta var första offentliga uppträdandet af denna sångerska, dotter af f. d. brandchefen Hollstén i Stockholm. På Voxenkollen, där hennes man en längre tid tjänstgjort som läkare, har hon emellertid stundom fägnat kurgästerna med sin sång. Hennes konsertprogram upptog aria ur »Don Juan», juvelarian ur »Faust» samt sånger af Grieg, Schubert, Peterson-Berger samt franska romanser. Sångerskan gjorde stor lycka med sin förträffligt skolade röst och sitt själfulla föredrag. Kungaparet bevistade konserten. För tio år sedan (Sv. M. T. N:o 18) meddelade vi fröken Hollsténs porträtt med biografi och omnämnde hennes medverkande på flere konserter i Stockholm, där hon med sin sympatiska röst och utmärkta koloratursång, utbildad af m:me Artôt i Paris, vann rikt bifall.

Konserterandet tycks för öfrigt vara afslutadt för denna säsong i den norska hufvudstaden med undantag af Tivolis och friluftsmusiken.

Helsingfors. April 1—maj 11. Att nu först hålla oss till teatrarna och hvad de haft att bjuda af musik på senaste tiden, intager Finska teatern främsta rummet med hr John Forsell som gäst i de af Armas Järnefelt ledda operaföreställningarna därstädes. Dessa inleddes d. 19 april med »Don Juan», som fortfor att gifvas d. 20 och 23. Därpå följde 26—30 fyra gånger »Eugen Onegin» och 4, 5 maj »Den flygande holländaren». Sedan gafs »på begäran» ånyo »Eugen Onegin» den 7 maj och som afskedsföreställning »Don Juan» d. 9 maj. Vi ha förut omtalat att hr Forsell i den förstnämnda operan skördade rikligaste bifall af så väl publik som kritik, och detta blef ock fallet i fråga om de öfriga. Hr Forsell gaf sedan d. 11 maj i Universitetssalen konsert med biträde af hr Järnefelt och sångkören M. M. Programmet inleddes med »Värfningen» af Söderman; kören biträdde i Griegs »Den store hvide flok» och en af Genetz arrangerad finsk folkvisa samt sjöng för öfrigt sånger af Kjerulf, Sibelius, Järnefelt, Merikanto, Sjögren, Alfvén, Stenhammar och Körling.

På Svenska teatern började danska operettsällskapet från Casino med Ch. Kjerulf som ledare en sejour härstädes likasom förra året vid samma tid. Första föreställningen, med »Läderlappen» gafs d. 30 april, sedan följde »Dollarprinsessan». Vi kunna också omnämna att Finska teatern ett par gånger uppfört »Värmländingarne» (»Vermlantilaisia»). Konserterna ha i april och början af maj varit talrika. Filharmoniska Sällskapet gaf d. 5 april till förmån för orkesterns pensionskassa en konsert i universitetssalen. Medverkande voro jämte orkestern pianisten fru Sigrid Schneevoigt, fr Ingel Hymander, hrr Rob. Kajanus och Karl Ekman. Programmet upptog; 1. Händel: uvertyr till »Agrippina»; 2. Bach: konsert för 3 pianon och orkester; 3. Beethoven: »Leonora»-uvertyr n:o 3; 4. Tschaikowsky: Symfoni n:o 6 (»pathétique»). D. 4 och 7 april gåfvos konserter af sångsällskapet M. M. med biträde af frk Aino Calonius och Filharm. orkestern. Programmet upptog »Hakon Jarl» af C. Reinecke, med text af Carstens, för alt- tenor- och barytonsolo, mansskör och orkester. D. 11 april gaf fru Aino Ackté en kyrkokonsert och d. 18 en folkkonsert, båda med biträde af hr O. Merikanto. Den 9 gafs den vanliga påskkonserten af hrr Abraham Ojanperä och Oscar Merikanto i Johanneskyrkan med soli och biträde af Laulus blandade kör under ledning af magister Klemetti. Sångaren Eino Rautavaara konserterade d. 14 april, biträdd af hr Merikanto. Hans program upptog monolog ur »Mästersångarne», aria ur »Rigoletto» samt sånger af Tschaikowsky, Dohnanyi, Schubert, Wolf och finska. En annan sångare, William Hammer, gaf konsert d. 17 april, äfven biträdd af hr Merikanto. Han sjöng bl. a. Telramunds »Ausprache» i »Lohengrin», aria ur Verdis »Otello» och ur »Il rédе Lahore» af Massenet. D. 21 april konserterade sångerskan Karin Helenius med arior af Bach och Händel samt ur »Trubaduren» och »Mignon» samt sånger af Liszt och Schubert jämte finska. Sångkören »Yliopilaskunnan Laulajat» gaf konsert d. 23 i universitetssalen och sedan en folkkonsert; där konserterade sedan, 30 april, Akademiska sångföreningen, som af svenska sånger hade på sitt program Wennerbergs »O Gud, som styrer folkens öden» och Södermans »Å jeg vil ha mig en hjærtenskjær». Samma sångkör gaf därpå en matiné 2 maj. — Filharmoniska sällskapet har från 20 april till 2 maj gifvit 5 folkkonserter och dess orkester fortsatt med de populära konserterna i societetshuset till 28 april med en extra konsert 1 maj, föregången af en matiné i Brunnshuset. Helsingfors' Musikinstitut gaf d. 16 april sin 2:a konsert i universitetssalen, hvarvid utfördes Beethovens »Kreutzer»-sonat för violin och piano, Schuberts Oktett op. 166, F-dur för stråk- och blåsinstrument samt sånger af Dohnanyi. Bossi och Wolf utförda af hr Rautavaara. Musikinstitutets 14:e och sista musikafton ägde rum d. 10 maj, då programmet upptog Beethovens violinsonat op. 96, Tschaikowskys »Rococo»-variationer för violoncell (hr Persfelt) samt Brahms trio op. 8. Slutligen ha vi att nämna en konsert d. 5 maj af sångerskan Jenny Spennert, som med biträde af hr Merikanto sjöng aria ur »Tannhäuser», Elsas dröm ur »Lohengrin», Isoldes Liebestod, juvelarian ur »Faust» vals ur »Bohème» och valsarian ur »Romeo och Julia». — Den 20 och 24 april höll Otto Andersson ett par föredrag, det första handlande om »Grunddragen i den skandinaviska folkvisan», den andra om »Den svenska folkvisan i Finland», föredragen åtföljda af, såsom det hette, »musikaliska demonstrationer».

Från andra land.

Paris. Massenets nyaste opera »Bacchus» lär ha haft en framgångsrik premiär härstädes.

Dresden. Marcella Sembrich har som Violetta i »Den vilseförda» och Rosina i »Barberaren» här tagit afsked från scenen, åtminstone i Tyskland, och blifvit mycket firad. Hon begaf sig sedan till Ryssland för att där uppträda och ännu en gång låta höra sig på scenen.

Köln. Leo Blechs »Versiegelt» har gifvits här på operan med samma framgång som öfverallt annorstädes. Det är fråga om att den lilla operan äfven skall gå öfver Stockholms operascen nästa säsong.

Lissabon. Wagners »Rheingold» och »Valkyrian» ha här uppförts för första gången och väckt stor entusiasm. »Sigfried» och »Götterdämmerung» skola sedan följa.

Geraldine Farrar, som afslutat en ansträngande säsong vid Metropolitan-operan i New-York, kommer att under sommaren hvila från allt arbete. Hennes nästa säsong börjar den 1 okt. vid nämnda opera och New Theatre, sedan hon förut gjort en större konsertturnè i Förenta staterna. Först i maj 1910 väntas hon åter till Berlinoperan.

Mischa Elman har med största framgång konserterat i Amerika och för hela nästa säsong engagerats till en ny amerikansk konsert-turné.

Dödsfall.

Andersen, Karl Joachim, flöjtvirtuos, kapellmästare och sedan 1893 dirigent för palä-konserterna i Köpenhamn, afled i denna stad d. 7 maj. Född den 29 april 1847, son af flöjtisten Chr. Joa-

chim A., blef han medlem af hofkapellet i Köpenhamn, kom 1881 till Berlin, där han i tio år verkade som flöjtist och vice dirigent för Philharmoniska orkestern, till hvars uppkomst han medverkade. Af hans värderade flöjtkompositioner kunna nämnas 24 svårare, 24 lättare etyder, konsertstycke med orkester, Ungersk fantasi, Ballad, Tanz der Sylphen m. m. Andersen har äfven varit dirigent för Tivolis symfonikonserter.

Nilsson-Best, Bertha, skådespelerska och sångerska, afled i Minneapolis i mars. Född 1880 var han sedan 1885 boende i Minneapolis, där hon redan vid 15 års ålder debuterade på scenen. Efter att ha gjort sig känd som sångerska på konsertturnéer och 1897 solist vid Appelon Concert Company fick hon engagement vid Boston Lyric opera och gifte sig kort därefter med operans ekonomichef George Seldon Best, hvarefter hon då och då uppträdt offentligt men drog sig 1904 alldeles tillbaka från scenen, sedan hon en tid tillhört Josephine Stantons operasällskap.

Rättelser.

I förra numrets bref från Roma af Anteros äro följande rättelser att iakttaga: Sid. 68, sp. 1, rad 6 uppifr (i artikeltexten) står *Adolf*, läs *Adolfs*; sp. 1, rad 9, 10 uppifr. står gettatura, läs jettatúra; sp. 1, rad. 7, 8 nedifr. står petro-nasala, läs retro-nasala; sp. 2, rad. 15 uppifr. står soliserna, läs solisterna; sp. 2, rad 43 uppifr. står utmärkt, läs utomordentlig; sp. 2, rad. 6 nedifr. står fysinomi, läs fysionomi; sp. 3, rad 16 uppifr. står Cad'oro, läs Ca d'oro; Sid. 69 sp. 1, rad 37 uppifr. står Milliet, läs Millet; sp. 3 nedifr. (i texten) står I, läs Ibsen; i noten står Frans, läs Franz.

J. G. Malmsjö
PIANINON
FLYGLAR
Göteborg.

OBS.! Vacker nyutkommen musik!
MENDELSSOHN-ALBUM
för piano, innehållande:
Klavierstück, Scherzo, Gondellied med *Felix Mendelssohn-Bartholdys* porträtt. Pr. Kr. 1: 25.
I musikhandeln och på Svensk Musiktidnings Expedition.

PIANOMAGASIN.
Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kungl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.
Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.
Flyglar: från J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins världsberömda firma.
Begagnade instrument tagas i utbyte.
Gust. Petterson & C:o,
13 Malmskilnadsgatan 13, Stockholm.

Obs.! Värdefull musik!
För piano, två händer.
SCHERZO
af **Emil Sjögren**
tillegnadt fru *Valfrid Bæson Lind.*
Pris 1 kr.
SVENSK MUSIKTIDNINGS EXPEDITION, Kammakaregatan 6.

PIANOLEKTIONER
efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.
Kammakaregatan 6, I tr. öfv. gården.
Frans J. Huss.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 29:de årg., — för hvarje musikaliskt hem —

utgifves 1909 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården,*** *i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor. I* ***landsorten*** *bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.*

OBS!. Biografier och porträtt i N:o 1: Oskar Lejdström — Paul Juon — Carl Lundmark; i N:o 2: Engelbert Humperdinck — Signe Rappe (som Elsa i »Lohengrin»); **— Bror Pettersson-Persfelt; i N:o 3: Felix Mendelssohn-Bartholdy — Hjalmar Arlberg — Ernst von Dohnànyi; — i N:r 4: Eugéne Ysaye — Wilh. Herold; i N:r 5: Ed. Risler — Carl Lejdström — Wilh. Stenhammar; — i N:r 5: Irma Tervani — Clary Morales; — i N:r 7: Fredrik Pacius — Sergei Kussewitzky — Umberto Giordano; — i N:r 8: John Forsell.**

Å **Expeditionen** och i **musikhandeln** finnes att tillgå
Schumann-Album
med porträtt af
Robert Schumann.
Pris kr. 1: 25.
Pianostycken: ***Inträde i skogen — Jägaren på lur — Fughetta — Småstycke — Fantasi-Dans*** samt sång: ***Folkvisa*** med svensk och tysk text.

INNEHÅLL.

Erica Wedekind (med porträtt). — Anton Rubinstein om Mendelssohn. — Från Romas horisont IV. P. S. af Anteros. — Följetong: Lutspelerskan. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Dödsfall. — Annonser.

Tryckeriaktiebolaget Skandia, Stockholm 1909.